

Zorgrelatie en eigen regie versterken voor thuiswonende ouderen

Inleiding/doel

Zeer kwetsbare thuiswonende ouderen ervaren beperkingen op meerdere levensgebieden en hebben vaak te maken met diverse professionals. Goede langdurige zorg staat of valt met de mate waarin ouderen en hun mantelzorgers zelf regie kunnen voeren. Dit vereist een goede zorgrelatie. Deze is echter vaak niet optimaal en dient te veranderen van 'professionals weten hoe het moet' naar 'gelijkheid en partnerschap'. In Zorgnetwerk Elsloo, een dorpsnetwerk in Zuid-Limburg, willen zorg- en ondersteuningsprofessionals een gezamenlijke beweging maken van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat' en 'zorgen met', uitgaande van de behoeften en (on)mogelijkheden van ouderen en mantelzorgers.

Het doel is het verbeteren van de kwaliteit van de zorgrelatie tussen zeer kwetsbare thuiswonende ouderen, mantelzorgers en professionals, om daarmee de eigen regie te versterken.

Om het doel te bereiken, wordt gewerkt volgens de 'community-based participatory action research' benadering. Hierin worden verbeteracties geïmplementeerd en is de participatie van de doelgroepen verankerd. Er wordt een leergemeenschap gevormd met de focus op het gezamenlijk leren verbeteren van de zorgrelatie. Ook wordt een uitgebreide evaluatie uitgevoerd om inzichten te verkrijgen of de beoogde implementatiedoelen bereikt worden. Het project wordt uitgevoerd in het Zorgnetwerk Elsloo.

De doelgroepen zijn (1) zeer kwetsbare thuiswonende ouderen met complexe problematiek in meerdere levensdomeinen; (2) mantelzorgers die door ouderen zelf benoemd worden als meest betrokken persoon in hun zorg en ondersteuning (primaire mantelzorger); en (3) zorg- en ondersteuningsprofessionals verbonden aan het Zorgnetwerk Elsloo.

Alle doelgroepen zijn continu betrokken in alle projectfasen, evenals in de project-, stuur- en klankbordgroep. Via belangenbehartiging, waarbij vrijwilligers en patiëntvertegenwoordigers participeren, wordt getracht de continuïteit van participatie van ouderen en mantelzorgers te borgen.

Lectoraat Wijkgerichte zorg

In het lectoraat Wijkgericht Zorg wordt gewerkt aan de ontwikkeling, evaluatie en implementatie van nieuwe zorg- en welzijnsconcepten in wijken, ter ondersteuning van zelfredzaamheid van kwetsbare groepen. Zelfredzaamheid / functioneren van mensen met langdurende zorgproblemen en -risico's op zowel het niveau van de individuele cliëntrelatie als het niveau van de wijk.' Het toerusten van de zorgprofessional vormt daarbij het vertrekpunt.

Looptijd: december 2020 - december 2023

Onderzoekers

- Stephanie von Helden – Lenzen
stephanie.lenzen@zuyd.nl
- Stephanie Cornips - Duijzings
stephanie.cornips@zuyd.nl

Zorgnetwerk Elsloo

Anneke van Dijk – de Vries
anneke.vandijk@maastrichtuniversity.nl

Senior onderzoeker (principal investigator)

Albine Moser
albine.moser@zuyd.nl

Projectleider

Erik van Rossum
erik.vanrossum@zuyd.nl

Projectteam

Stephanie von Helden – Lenzen (Zuyd Hogeschool)
Stephanie Cornips - Duijzings (Zuyd Hogeschool)
Albine Moser (Zuyd Hogeschool)
Anneke van Dijk – de Vries (Zorgnetwerk Elsloo en Universiteit Maastricht)
Esther Stoffers (Burgerkracht Limburg)
Christien Vree (Steunpunt Mantelzorg Limburg)
Loes van Bokhoven (Medisch Centrum Elsloo en Universiteit Maastricht)
Emmylou Beekman (Zuyd Hogeschool)
Erik van Rossum (Zuyd Hogeschool)

Contact

Zuyd Hogeschool
postbus 550
6400 AN Heerlen

Plan van aanpak:

- **Fase 1:** In kaart brengen van de eigen regie en zorgrelatie door ouderen, mantelzorgers en professionals: Eerst wordt een voormeeting gedaan van de eigen regie en de zorgrelatie. De kwaliteit van de zorgrelatie wordt kwantitatief gemeten middels het kwaliteitsinstrument 'Mijn Ervaring Met de Zorgrelatie.' Vervolgens worden persoonlijke ervaringsverhalen over de zorgrelatie in kaart gebracht middels discovery-interviews en focusgroepen met professionals.
- **Fase 2:** Prioriteren van onderwerpen voor kwaliteitsverbetering van de zorgrelatie: In deze fase worden diverse bijeenkomsten binnen en tussen de doelgroepen gehouden om gezamenlijk tot geprioriteerde onderwerpen te komen die kwaliteitsverbetering behoeven.

- **Fase 3:** Ontwikkelen en implementeren van kwaliteitsverbeteringen door co-design teams: In deze fase worden verbeteracties ontwikkeld en geïmplementeerd gericht op de zorgrelatie. Dit gebeurt in co-design teams van ouderen, mantelzorgers en professionals. Zij worden ondersteund door deskundigen in het Zorgnetwerk en expert-adviseurs.
- **Fase 4:** Evalueren van het implementatieproces en eigen regie: In deze fase wordt een procesevaluatie uitgevoerd naar de ervaringen met de implementatie van de verbeteracties. Ook wordt een nameting gedaan van de eigen regie en de kwaliteit van de zorgrelatie (vergelijkbaar als in fase 1).
- **Fase 5:** Dissemineren en kennisoverdracht: Gedurende het gehele project worden de ervaringen en ontwikkelde kennisproducten (o.a. een How-to-do-guide voor het verbeteren van de zorgrelatie) gedeeld en verspreid via diverse kanalen voor alle betrokken doelgroepen.

Subsidie

Dit project (639003906) wordt mogelijk gemaakt door

Cluster Zorg en Welzijn, lectoraat Wijkgerichte Zorg in samenwerking met het lectoraat Autonomie en Participatie van chronisch zieken

- www.zuyd.nl/onderzoek/lectoraten/wijkgerichte-zorg
- www.zuyd.nl/onderzoek/lectoraten/autonomie-en-participatie-van-chronisch-zieken

Samenwerkingspartners

Zorgnetwerk
Elsloo

Expertisecentrum
voor innovatieve zorg
en technologie

Eizt+

ZU
YD